

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(a): Karolína Šímová
Název práce: Úřad práce jako plátce dávek nepojistných systémů sociálního zabezpečení
Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Ilona Kostadinovová
Oponoval: JUDr. Bc. Peter Brezina, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uved'te do jaké míry byl naplněn)

V závěrečné práci s názvem „*Úřad práce jako plátce dávek nepojistných systémů sociálního zabezpečení*“ se autorka rozhodla věnovat oblasti dávek pomoci v hmotné nouzi a státní sociální podpory, které jsou vypláceny Úřadem práce ČR (str. 1 práce). V úvodu práce autorka zmiňuje budoucí obsah jednotlivých kapitol předkládané práce a současně autorka uvádí, že zjišťování *informovanosti o existenci a možnostech výplaty dávek pomoci v hmotné nouzi jak veřejnosti, tak samotných žadatelů o dávky pomoci v hmotné nouzi*, se věnuje v praktické části práce (str. 2). Praktickou část práce autorka (dle popisu v úvodu) specifikovala jako vyhodnocování dotazníku (str. 3) a dále pak jako zhodnocení dávek pomoci v hmotné nouzi, které se vyplácí na Slovensku (str. 3).

Cílem autorky v předkládané práci bylo zjistit: „*informovanost o dostupnosti, možnosti čerpání a existenci dávek pomoci v hmotné nouzi u občanů, kteří již využívají dávek pomoci v hmotné nouzi anebo v minulosti využívali a lidmi, kteří nemají s pobíráním těchto dávek žádné zkušenosti*“. Cíl byl autorkou (nešťastně) uveden až na straně 33 v praktické části práce (kapitola s označením 6).

Samotný výzkum (pozn. oponenta: kvalitativní) autorka provedla poměrně pečlivě, když na základě vlastních otázek v pozici výzkumníka dotazovala vybraný segment žadatelů o dávky v hmotné nouzi a další osoby. Výzkumná zjištění autorka prezentuje nejen v průběhu kapitoly šesté v podobě přehledných tabulek a grafů, ale především v závěru práce prostřednictvím ověření vlastních hypotéz. Ke splnění cíle autorka zvolila celkem třináct (13) výzkumných otázek, které byly pokládány respondentům, jež pobírají dávky pomoci v hmotné nouzi a to v kancelářích Úřadu práce ČR, a dále pak zcela náhodně respondentům na územní města Plzeň a města Písek.

Autorkou představené závěry výzkumu lze určitě označit za závěry, které pramení z vlastního výzkumu autorky, a které korespondují se zvoleným cílem práce. V případě hodnocené práce lze uvést, že zvolené cíle práce autorka splnila.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Autorka předkládanou práci člení na čtyři hlavní kapitoly. V kapitole první s číselným označením 3 autorka vymezuje vznik a úlohu Úřadu práce ČR (str. 4). V kapitole druhé s číselným označením 4 se autorka věnuje vývoji sociálního zabezpečení a vzniku nepojistných sociálních dávek (str. 8). V kapitole třetí s číselným označením 5 autorka předkládá jednotlivé druhy dávek (str. 18). V kapitole čtvrté s číselným označením 6 a názvem „Praktická část“ autorka provádí shora zmíněný výzkum o dostupnosti, možnosti čerpání a existenci dávek pomoci v hmotné nouzi. Na závěr kapitoly čtvrté autorka ještě přikládá porovnání dávek pomoci v hmotné nouzi na Slovensku a v České republice (str. 56).

I v případě této práce jsem v postavení čtenáře zklamán tím, že cíl závěrečné práce jsem si byl jako čtenář nucen v předložené práci poměrně složitě dohledat. V úvodu práce, kde by měla autorka předložit cíle práce, výzkumné otázky, zvolený způsob výzkumu a výzkumné metody, jsem ničeho takového nenalezl. Tyto nezbytné součásti závěrečné práce jsem našel až na straně 33 a 34 předložené práce, kde autorka představuje nejen použité metody, ale i vlastní hypotézy. Tento postup je poměrně zmatečným, ale povinné uvedení nezbytných esenciálních součástí závěrečné práce lze hodnotit jako splněné.

Rozsah předložené teorie plně koresponduje s řešenou problematikou. Posloupnost předkládaných pojmů je analogická zkoumané oblasti. Předkládané práci by zcela jistě prospělo, pokud by si autorka z teoretických východisek vybrala jen takové, které jsou teoretickým základem pro její výzkum. V tomto ohledu považuji za zcela zbytečné předložení kapitoly s číselným označením 3 (vznik a úloha Úřadu práce ČR). V rámci teoretických východisek by bylo zcela postačující, pokud by autorka předložila jen teorii těch institutů sociálního zabezpečení, které jsou předmětem jejího výzkumu. Praktická část předkládané práce je systematická a působí uceleným dojmem.

3. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Práce obsahuje výzkum. Prací prostupuje snaha autorky odpovědět na zadané otázky a splnit zvolené cíle. Provedený výzkum lze hodnotit jako výzkum související s nastaveným cílem závěrečné práce (cíle bohužel prezentované až v praktické části práce). Své závěry autorka zřetelně rekapituluje v podkapitole 6.7, kde provádí vyhodnocení průzkumu. Kladně lze hodnotit i autorkou zvolené porovnání dávek pomoci v hmotné nouzi na Slovensku a v ČR.

Zcela jednoznačně lze pochválit nasazení autorky v rámci provedeného výzkumu a především pak přehlednou specifikaci výzkumných zjištění. Osobně bych se přiklonil k bližšímu vtažení čtenáře do autorkou zvoleného výzkumu, a zvolený výzkumný postup napříště specifikoval již v úvodu práce, a to za použití odborných termínů (zde se jednalo o kvalitativní výzkum prostřednictvím dotazování). Zcela bez výhrad nelze přijmout autorčino ověřování vlastních hypotéz, když právě cílem kvalitativního výzkumu je vytváření nových hypotéz (nového porozumění), když logika tohoto výzkumu (kvalitativního) je induktivní, nikoli tedy ověřování hypotéz vlastních. I přes tuto, více méně teoretickou výhradu ke specifikaci výzkumu, lze přeložený výzkum přijmout a označit za dostatečný pro splnění požadavků na práci diplomovou.

Úroveň práce s použitými zdroji je na velmi dobré úrovni. Zdroje poznání představují publikace (12), elektronické zdroje a právní předpisy. Autorka na 64 stranách práce předkládá průběžných 57 poznámek pod čarou, což je s ohledem na rozsah kvalitativního výzkumu

v předložené práci dostatečné. Použité publikace hodnotím jako dostačující a vhodně zvolené (opět s ohledem na provedený kvalitativní výzkum). Odkazy na použité zdroje plně korespondují s požadavky citačních norem. Kladně lze hodnotit i přílohy, mezi které autorka správně zařadila použitý dotazník. Vadou hodnocené práce je ale číselné označení některých hlavních částí práce, jež se neoznačují číslicí (úvod, závěr, atd), které je pro čtenáře zmatečným a zbytečně kazí dojem z jinak poměrně kvalitní práce.

I přes určité nepochopení principu prezentace cílů práce a výzkumných metod v závěrečné práci, je předkládaná práce uceleným a poutavým pohledem do (části) systému nepojistných dávek sociálního zabezpečení s vlastním originálním výzkumem. Předkládaný obsah práce je plně dostačující pro ukončení navazujícího stupně studia. I přes některé shora učiněné výtky, především pak ve vztahu ke zmatečnosti číslování kapitol a opomenutí prezentace cílů práce a výzkumných metod, lze zcela určitě, zvláště pak s ohledem na odvahu provést kvalitativní výzkum, práci hodnotit stupněm výborně.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

- a) Uveďte zdroje, které slouží k financování systému sociálního zabezpečení.
- b) Uveďte, jakým způsobem daňový systém realizuje sociální politiku státu.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Výborně.

Datum:

Podpis: JUDr. Bc. Peter Brezina, Ph.D.